

ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ ДІЗНАННЯ ЯК ФОРМИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

УДК 343.23:343.13

Постановка завдання. Дізнання, як процесуальна форма досудового розслідування законодавчо закріплена в Главі 25 КПК України «Особливості досудового розслідування кримінальних проступків». Зокрема ст. 298 КПК України передбачає, що досудове розслідування кримінальних проступків (дізнання) здійснюється згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими КПК України, з урахуванням положень цієї глави [1]. Концептуальні зміни щодо спрощення процедури досудового розслідування у формі дізнання спрямовані, перш за все, на економію процесуальних і бюджетних витрат та усунення насамперед тяганини в судових інстанціях, по-друге спричинені незначні збитки відшкодовані (компенсовані), кримінальним проступком не завдано значної суспільної небезпеки, сторони не мають претензій одна до одної та ін. [2, с. 18]. Проте, доречним є зауваження А.О. Воробья, який зазначає, що досудове розслідування кримінальних проступків за своєю суттю є не спрощеним, а прискореним досудовим розслідуванням. Така позиція пояснюється тим, що під час проведення дізнання дізнавачі Національної поліції України, органів безпеки; органів Бюро економічної безпеки України; органів Державного бюро розслідувань; Національного антикорупційного бюро України, керуючись принципом законності, мають провести всі необхідні слідчі та процесуальні дії, з метою з'ясування всіх обставини кримінального правопорушення, які становлять предмет доказування [3, с. 114]. Намагання України в реалізації переходу до європейських правових стандартів з питань удосконалення досудового розслідування кримінальних проступків пріоритетним завданням повинно бути не виконання правоохоронними органами завдань з розкриття кримінального правопорушення з метою забезпечення принципу публічності, а, насамперед забезпечення верховенства права, повного, швидкого

і неупередженого досудового розслідування кримінальних проступків. Проте, зважаючи на теоретичні та прикладні чинники запровадження інституту дізнання у кримінальному провадженні України, потребує доктринального та системного аналізу щодо його відповідності принципу верховенства права та засадам правосуддя, а також відповідних досліджень.

Стан дослідження. Проблемні питання інституту дізнання в кримінальному процесі України частково були предметом наукових досліджень у фундаментальних працях В. Бурлаки, Р. Дударця, В. Дрозд, М.Калатура, О.Кобзара, А. Коваленка, А. Колодія, О. Татарова, М.Цуцкірідзе, С.Чернявського та інших науковців. Проте, незважаючи на варіативність наукових досліджень, що висвітлюють тему досудового розслідування у формі дізнання, залишаються актуальними питання щодо мети та завдань діяльності підрозділів дізнання.

Метою статті є дослідження процесуальних аспектів провадження дізнання, як форми спрощеного досудового розслідування кримінальних проступків, визначення його мети та завдань. Досягнення поставленої мети потребує виконання низки дослідницьких завдань, зокрема: провести загальнотеоретичний аналіз поняття та сутності дізнання; узагальнити наукові позиції щодо особливостей досудового розслідування кримінальних проступків, виявити теоретичні та прикладні проблемні питання, внести пропозиції щодо їх вирішення та належного правового врегулювання.

Результати дослідження. Забезпечення прав і свобод людини й громадянина на досудовому розслідуванні кримінальних проступків є одним із найбільш пріоритетних питань кримінального процесу. Від належної організації органів дізнання залежить й рівень забезпеченості правами та свободами осіб у кримінальному провадженні. Потреба в дізнанні як спрощеної форми досудового розслідування була викликана великою завантаженістю слідчих органів досудового розслідування (особливо Національної поліції) кримінальними провадженнями щодо нетяжких злочинів, які тепер іменуються кримінальними проступками. Для розвантаження слідчих та ефективної організації досудового роз-

слідкування саме нетяжких злочинів з 1 липня 2020 року в правовій системі України почав працювати інститут кримінальних проступків й було запроваджено інститут «дїзнання» та кримінального проступку. Процесу запровадження дїзнання передувало прийняття в листопаді 2018 р. Закону України № 2617-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень». У грудні 2019 р. до законодавчих актів України були внесені зміни і доповнення [4]. Запровадження правового інституту – кримінальних проступків – покладає сподівання на підвищення ефективності досудового розслідування та судового розгляду проступків.

Відповідні зміни відбулися й у статті 12 Кримінального кодексу України, яка передбачає класифікацію кримінальних правопорушень. Так, чинна редакція ст. 12 КК України кримінальні правопорушення поділяє кримінальні проступки і злочини. Під кримінальним проступком ч. 2 вказаної статті розуміється діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. За вчинення проступку також можуть бути призначені покарання у вигляді громадських робіт, виправних робіт, арешту, обмеження волі, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (без урахування спеціальних видів покарань для військових) [5]. Стосовно відмежування поняття «злочин» від поняття «кримінальний проступок», слід наголосити, що головною відмінністю цих діянь є ступінь небезпеки та правові наслідки кримінально караного діяння для особи, суспільства й держави. При вирішенні питання, чи є правопорушення незначним, важливим критерієм є наявність покарання у вигляді позбавлення волі. Європейський суд з прав людини тлумачить поняття «кримінальне правопорушення» значно ширше, ніж національне законодавство держав – членів Ради Європи. Отже, ЄСПЛ і забезпечує однаковий рівень мінімальних процесуальних і матеріально-правових гарантій прав людини в кримінально-правовій сфері в усіх державах Ради Європи.

Так, у рішенні ЄСПЛ у справі «Engel and others v. Netherlands» від 8.06.1976 р. Суд визначив три критерії віднесення правопорушень до категорії кримінальних: оцінка характеру порушення з точки зору національного права; суть (природа) правопорушення; суворість покарання, яке не може бути застосоване до винної особи [6]. У рішенні ЄСПЛ у справі «Гурепка проти України» від 19.04.2004 р. Суд констатував порушення §1 ст.6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, мотивувавши це тим, що під час провадження в адміністративній справі заявникові не забезпечили важливих процедурних гарантій. Ці недоліки були достатньо серйозними, щоб ставити під сумнів справедливість провадження [7].

Таким чином, на державу покладається зобов'язання щодо забезпечення особі мінімального рівня захисту, гарантований конвенцією, та встановлення в національному законодавстві вищих стандартів прав людини. З практики ЄСПЛ випливає, що гарантії ст.6 Конвенції поширюються також на осіб, котрі вчинили діяння, які в розумінні національного законодавства не вважаються злочинами, але згідно з конвенцією визнаються кримінальними. Тому можна дійти висновку, що конвенційні гарантії мають поширюватися не тільки на осіб, котрі скоїли той чи інший злочин, а й на тих, хто вчинив кримінальний проступок, незалежно від процедури розслідування [8].

За своєю сутністю дізнання є повноцінним досудовим розслідуванням, але з винятками передбаченими главою 25 КПК України. Якщо розмежовувати процедури розслідування злочинів та кримінальних проступків, то відповідно до ст. 215 КПК досудове розслідування злочинів здійснюється у формі досудового слідства, а кримінальних проступків – у формі дізнання в порядку, передбаченому в КПК. При цьому орган дізнання (дізнавач) наділений повноваженнями слідчого. Серед особливостей досудового розслідування кримінальних проступків, слід виокремити: можливість проводити всі слідчі (розшукові) та окремі негласні слідчі (розшукові) дії (ст. 300 КПК України); заборона застосування запобіжних заходів у вигляді домашнього арешту, застави або тримання під вартою(ст. 299 КПК України); скорочені строки

закінчення досудового розслідування кримінальних проступків: дізнавач зобов'язаний у найкоротший строк, але не пізніше сімдесяти двох годин з моменту затримання особи, подати прокурору всі зібрані матеріали дізнання разом із повідомленням про підозру, про що невідкладно письмово повідомляє підозрюваного, його захисника, законного представника, потерпілого (ст. 301 КПК України); особливий порядок затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила кримінальний проступок (ст. 298-2 КПК України). Особливістю провадження про кримінальні проступки є також процесуальні джерела доказів якими, крім визначених у ст.84 КПК, є пояснення осіб, результати медичного освідування, висновок спеціаліста, а також отримані за згодою показання технічних приладів і засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- й кінозйомки, відеозапису. Такі процесуальні джерела доказів не можуть бути використані в кримінальному провадженні щодо злочину, крім як на підставі ухвали слідчого судді, що постановляється за клопотанням прокурора [1]. Спрощення кримінальної процесуальної форми проведення дізнання зумовлюють: 1) скорочений строк проведення дізнання; 2) обмеження застосування окремих запобіжних заходів; 3) заборона проводити негласні слідчі (розшукові) дії; 4) можливість спрощеного розгляду обвинувального акту у суді [9, с.51].

Не дивлячись на переваги запровадження дізнання, таке спрощення кримінального провадження, на наш погляд, здатне призвести до порушення прав особи, яка вчинила кримінальний проступок та зловживання правоохоронними органами своїми повноваженнями. На думку Є.В. Ігнатенко та В. В.Пахомова за такого спрощення процедури судового розгляду і без того уже спрощених матеріалів дізнання, без дослідження і перевірки доказів у суді, без безпосереднього заслуховування показань обвинуваченого і з'ясування його думки щодо усіх обставин справи, гарантії забезпечення верховенства права стають ілюзорними. Така процедура дізнання не може задовольняти ні людину, ні суспільство, ні державу; не забезпечує ні приватних, ні публічних інтересів, а отже, на його думку, потребує скасування [10, с.249].

О.О. Юхно заперечує вказане твердження, адже доктринальні і концептуальні зміни у чинному КПК України направлені на економію процесуальних і бюджетних витрат та усунення насамперед тяганини в судових інстанціях, по-друге спричинені незначні збитки відшкодовані (компенсовані), кримінальним проступком не завдано значної суспільної небезпеки, сторони не мають претензій одна до одної та ін. Однак з теоретичних та прикладних чинників, запровадження у чинному КПК України інституту дізнання щодо кримінальних проступків, а також існуючі тенденції щодо його реформування, потребує глибокого доктринального і системного аналізу та переосмислення щодо відповідності принципу верховенства права та засадам правосуддя, а також відповідних досліджень [11, с.308].

На думку Юлії Дубіни, запропонована процедура розслідування кримінальних проступків може спричинити нехтування основними процесуальними гарантіями. Так, авторка вказує, що під час проведення дізнання можна відбирати пояснення для з'ясування обставин учинення кримінального проступку, проводити медичне освідування, отримувати висновок спеціаліста, знімати за згодою показання технічних приладів і засобів, вилучати знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі й документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей, до внесення відомостей до ЄРДР. Таким чином, під час проведення дізнання уповноважені особи не обмежені у проведенні ряду процесуальних дій ще до внесення відомостей до ЄРДР, що може призвести до зловживання повноваженнями та нехтування правами людини [8]. Такі обставини вказують на необхідність законодавчого закріплення певних процесуальних гарантій. Зокрема, при отриманні пояснень від осіб, які вчинили кримінальний проступок, забезпечити обов'язок роз'яснення таким особам, порядку звернення за правовою допомогою та права не давати жодних пояснень до моменту отримання правової допомоги. Адже не роз'яснення правоохоронними органами особі, яка вчинила кримінальний проступок, її права на правову допомогу та права утриматися від давання будь-яких пояснень до прибуття

захисника призведе до визнання отриманої інформації не допустимим доказом, що не може бути використаний як доказ винуватості особи.

Крім того, проблеми застосування норм чинного законодавства під час провадження дізнання виникають під час повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального проступку, затримання особи, строків дізнання та їх продовження. На проблемні питання регламентації строків досудового розслідування кримінальних проступків неодноразово зверталась увага науковців [12; 13]. Ч. 1 ст. 219 КПК України встановлено, що строк досудового розслідування обчислюється з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань або винесення постанови про початок досудового розслідування у порядку, встановленому статтею 615 КПК України, до дня звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності, клопотанням про закриття кримінального провадження або до дня ухвалення рішення про закриття кримінального провадження [1].

Частина 2 вказаної статті визначає, що строк досудового розслідування з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР або винесення постанови про початок досудового розслідування у порядку, встановленому статтею 615 КПК України, до дня повідомлення особи про підозру становить: дванадцять місяців – у кримінальному провадженні щодо нетяжкого злочину та вісімнадцять місяців – у кримінальному провадженні щодо тяжкого або особливо тяжкого злочину. Як бачимо щодо кримінальних проступків законодавцем не встановлено строк дізнання з моменту внесення відомостей до ЄРДР і до повідомлення особи про підозру. Подібне регулювання правовідносин ускладнює розуміння та застосування цих норм, адже призводить до нерозуміння загального строку дізнання у разі відсутності підозрюваної особи, що, вочевидь, призведе до плутанини у застосуванні цієї норми на практиці.

Отже, відлік строків дізнання розпочинається з дня повідомлення особи про підозру, про що зазначено у ч.3 ст. 219 КПК

України [1]. Зокрема, з дня повідомлення особі про підозру дізнання повинно бути закінчене: 1) протягом сімдесяти двох годин – у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку або затримання особи в порядку, передбаченому ч.4 ст.298-2 КПК України; 2) протягом двадцяти діб – у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку у випадках, якщо підозрюваний не визнає вину або необхідності проведення додаткових слідчих (розшукових) дій, або вчинення кримінального проступку неповнолітнім; 3) протягом одного місяця - у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку, якщо особою заявлено клопотання про проведення експертизи у випадку, передбаченому ч. 2 ст. 298-4 КПК України [1]. При цьому відповідно до ч. 2 ст. 294 КПК України, якщо внаслідок складності провадження неможливо закінчити досудове розслідування з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку (дізнання) протягом 72 годин або протягом 20 діб, такий строк може бути продовжений прокурором до одного місяця з дня повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку. Як слушно зазначає з цього приводу А. О.Воробей, максимальний строк досудового розслідування у формі дізнання, який становить один місяць із моменту повідомлення особі про підозру, хоч і відповідає принципу процесуальної економії, проте за кримінальним провадженнями, за якими необхідно призначити та виконати амбулаторну судово-психіатричну експертизу підозрюваного або стаціонарну судово-психіатричну експертизу, цього строку замало через необхідність проведення підготовчих процесуальних дій. У зв'язку з чим, слід погодитись з пропозицією автора, що найбільш оптимальним строком у цьому разі буде строк два місяці з моменту повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку, як і у випадку досудового розслідування злочинів [3, с.114].

Невдалим є й правове регулювання процесуального порядку затримання особи, яка вчинила кримінальний проступок в порядку ст. 2982 КПК. По-перше, згідно з приписами ч.1 ст. ст. 2982 КПК уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні

кримінального проступку, у випадках, передбачених п.п. 1 і 2 ч. 1ї ст. 208 КПК, та лише за наявності умов, що ця особа: відмовляється виконувати законну вимогу уповноваженої службової особи щодо припинення кримінального проступку або чинить опір; намагається залишити місце вчинення кримінального проступку; під час безпосереднього переслідування після вчинення кримінального проступку не виконує законних вимог уповноваженої службової особи; перебуває у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння та може завдати шкоди собі або оточуючим [1]. В той же час стаття 208 КПК передбачає можливість затримання уповноваженою службовою особою особу, підозрювану у вчиненні виключно злочину, а не кримінального проступку. Крім того, за відсутності умов, визначених у ч. 1 ст. 2982 КПК, але за наявності підстав, передбачених ч. 1 та ч. 2 ст. 208 КПК фактичне затримання такої особи буде незаконним.

По-друге, незрозумілим є й правове регулювання строків затримання особи, яка вчинила кримінальний проступок в порядку ст. 2982 КПК. Так, ч. 2 ст. 2982 КПК передбачає строк затримання особи на три години з моменту фактичного затримання. В той же час ч. 4 цієї ж статті – 72 години та 24 години. Не визначеним є й питання щодо того хто саме уповноважений на затримання особи, яка вчинила кримінальний проступок. Яка саме службова особа – «уповноважена особа» чи «дознавач» – має право затримати особу на 3 години, 72 години та 24 години, а також чи входить строк затримання на 3 години до строків затримання на 24 та на 72 години або є окремим строком затримання – законодавець відповіді не надав, що призведе до різного трактування цих строків учасниками кримінального провадження [14].

Висновки. Отже, аналізуючи положення законодавства щодо мети та завдань дізнання як форми досудового розслідування, слід зауважити, що норми чинного КПК України недостатньо відображають окремі положення його проведення, а інколи суперечать одна одній. Вважаємо, що варто привести у відповідність деякі статті КПК України, які стосуються, зокрема, строків дізнання та їх продовження, правового регулювання процесуального порядку та строків затримання особи, яка вчинила кримінальний просту-

пок. Вирішення окреслених проблемних питань, які виникають під час дізнання є передумовою додержання загальних засад кримінального провадження та винесення законного, обґрунтованого та вмотивованого судового рішення, що сприятиме додержанню прав і законних інтересів його учасників та виконанню завдань кримінального провадження.

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Дідох Б. М., Юхно О. О. Дізнання як новела форми досудового розслідування в діяльності правоохоронних органів сучасності. Кримінальна юстиція сучасної України: виклики та перспективи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присв. до 75-річчя д.ю.н., проф. Ю. П. Аленіна (м. Одеса, 20 лист. 2021 р.) / відп. ред.: Л. І. Аркуша, О. О. Торбас, В. А. Завтур ; НУ «ОЮА». Одеса, 2021. С. 92-97.
3. Воробей А. О. Проблемні питання та перспективи вдосконалення спрощеного досудового розслідування. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2021. № 1. С.111-115
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#Text>.
5. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
6. Рішення ЄСПЛ від 8.06.1976 у справі «Engel and others v. Netherlands» (Application no. 5100/71; 5101/71; 5102/71; 5354/72; 5370/72). URL: [https://hudoc.echr.coe.int/tur#{«itemid»:\[«001-57478»\]}](https://hudoc.echr.coe.int/tur#{«itemid»:[«001-57478»]})
7. Рішення ЄСПЛ у справі «Гуренка проти України» (Заява N 61406/00). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_437#Text
8. Дубіна Юлія Дізнання не знає обмежень. Закон і Бізнес. №29 (1483)18.07-24.07.2020. URL: <https://zib.com.ua/ua/print/143578.html>
9. Марченко О. А. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків у формі дізнання: деякі процесуальні аспекти. Південноукраїнський правничий часопис. 2021. № 3 (Ч. 2). С.49-54 http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2021/3/part_2/8.pdf
10. Ігнатенко Є. В., Пахомов В. В. Актуальні питання впровадження інституту кримінального проступку в Україні. Діяльність органів публічної влади щодо забезпечення стабільності та безпеки суспіль-

ства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Суми, 21–22 трав. 2015 р.) / за ред. А. М. Куліша, М. М. Бурбики, О. М. Резніка. Суми : СумДУ, 2015. С. 248–251.

11. Южно О. О. *Запровадження дізнання як форми досудового розслідування в діяльність правоохоронних органів України. Процесуальне та техніко-криміналістичне забезпечення досудового розслідування : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2019 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. С. 306-310.*
12. Кунтій А.І. *Аспекти строку провадження дізнання в кримінальних провадженнях проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей. Актуальні проблеми досудового розслідування та судового розгляду злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей, шляхи їх вирішення : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 19 черв. 2020 р. / [редкол.: В.В. Чернеї, С.Д. Гусарєв, С.С. Чернявський, В.В. Корольчук]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 136–138*
13. Кузубова Т.О. *Законодавчі та прикладні проблемні питання строків проведення дізнання. Процесуальне та криміналістичне забезпечення досудового розслідування : тези доповідей учасників науково-практичного семінару (30 жовтня 2020 року) / упор. А.Я. Хитра. Львів : ЛьвДУВС. 2020. С. 60–63*
14. Романюк А. *Дізнання як форма досудового слідства щодо кримінальних проступків: суть і проблеми правозастосування. Юрист та закон. №29. 2020. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA014013*

Гуцуляк Ю.В. Процесуальні аспекти дізнання як форми досудового розслідування

У статті на підставі аналізу наукових поглядів науковців, а також законодавства України узагальнено підходи до тлумачення процесуальних аспектів дізнання як форми спрощеного досудового розслідування кримінальних проступків.

Охарактеризовано загально-правові підстави проведення досудового розслідування кримінальних проступків підрозділами дізнання України. Констатовано, що потреба в запровадженні дізнання як спрощеної форми досудового розслідування викликана значною завантаженістю слідчих органів досудового розслідування кримінальними провадженнями щодо нетяжких злочинів. Зауважено, що від належної організації органів дізнання залежить рівень забезпеченості правами та свободами учасників кримінального провадження.

На підставі аналізу наукових джерел визначено, що спрощення кримінального провадження здатне призвести до порушення прав особи, яка вчинила

кримінальний проступок та зловживання правоохоронними органами своїми повноваженнями, що потребує глибокого доктринального і системного аналізу запровадження інституту дізнання у чинному КПК України та переосмислення його відповідності принципу верховенства права та засадам правосуддя.

Автором статті вказано на проблемні питання застосування норм чинного законодавства під час провадження дізнання, які виникають під час повідомлення особи про підозру у вчиненні кримінального проступку, затримання особи, визначення строків дізнання та їх продовження. Подібне регулювання праводносин під час досудового розслідування, в якій здійснюється розслідування кримінальних проступків, ускладнює розуміння та застосування цих норм, адже призводить до нерозуміння загального строку дізнання у разі відсутності підозрюваної особи, що, в свою чергу, призведе до непорозуміння у застосуванні цієї норми на практиці. На підставі окреслених проблемних аспектів внесено пропозиції щодо вдосконалення процесуального порядку проведення досудового розслідування у формі дізнання.

Ключові слова: дізнання; кримінальне провадження; кримінальний проступок; спрощена процедура досудового розслідування.

Hutsuliak Iu.V. Procedural aspects of inquiry as forms of pre-trial investigation

The article summarizes approaches to the interpretation of procedural aspects of inquiry as a form of simplified pre-trial investigation of criminal misdemeanors based on the analysis of the scientific views of scientists, as well as the legislation of Ukraine.

The general legal grounds for pre-trial investigation of criminal misdemeanors by investigative units of Ukraine are characterized. It was established that the need to introduce inquiry as a simplified form of pre-trial investigation is caused by the significant workload of investigative bodies of pre-trial investigation with criminal proceedings for minor crimes. It was noted that the level of security of the rights and freedoms of the participants in criminal proceedings depends on the proper organization of the investigation bodies.

Based on the analysis of scientific sources, it was determined that the simplification of criminal proceedings can lead to the violation of the rights of a person who has committed a criminal offense and the abuse of their powers by law enforcement agencies, which requires a deep doctrinal and systemic analysis of the introduction of the institution of inquiry in the current Criminal Procedure Code of Ukraine and a rethinking of its compliance with the principle of the rule of law and principles of justice.

The author of the article pointed out the problematic issues of applying the norms of the current legislation during the inquiry process, which arise when a person is notified of suspicion of committing a criminal offense, the detention of a person, determination of the terms of inquiry and their extension. Such regulation of legal relations during pre-trial investigation, in which the investigation of criminal offenses is carried out, complicates the understanding and application of these norms, because

it leads to a misunderstanding of the general period of inquiry in the absence of a suspect, which, in turn, will lead to a misunderstanding in the application of this norm in practice. On the basis of the outlined problematic aspects, proposals were made to improve the procedural order of conducting a pre-trial investigation in the form of an inquiry.

Keywords: inquiry; criminal proceedings; criminal misdemeanor; simplified procedure of pre-trial investigation.